

Wyrok Trybunału w sprawie C-798/24 | [Jautiva]¹

Komunikat prasowy nr 115/26

Luksemburg, 3 września 2026 r.

Prawo Unii nie wymaga publikacji informacji dotyczących wszystkich akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych, spółki akcyjnej

Ponadto prawo Unii sprzeciwia się publikowaniu w Internecie danych osobowych dotyczących takich akcjonariuszy, jeżeli dostęp do tych danych nie jest uzależniony od spełnienia jakiegokolwiek warunku, takiego jak wykazanie uzasadnionego interesu, nawet jeśli publikacja ta służy celowi interesu ogólnego uznanemu przez Unię

Do Trybunału Konstytucyjnego Łotwy wpłynęła skarga konstytucyjna wniesiona przez 17 akcjonariuszy mniejszościowych spółki akcyjnej, którzy kwestionują zgodność z prawem do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych, gwarantowanym przez łotewską konstytucję, krajowego przepisu² nakładającego obowiązek publicznego udostępniania informacji dotyczących akcjonariuszy spółek akcyjnych.

Jeżeli taki akcjonariusz jest osobą fizyczną, informacje te obejmują: imię, nazwisko, osobisty numer identyfikacyjny lub, w braku takiego numeru, datę urodzenia tej osoby, numer i datę wydania dokumentu tożsamości, państwo i organ, który wydał ten dokument, oraz adres, pod którym można się skontaktować z akcjonariuszem. Ponadto, i to niezależnie od okoliczności, czy akcjonariusz jest osobą fizyczną, wspomniane informacje obejmują także adres poczty elektronicznej akcjonariusza, rodzaj, liczbę i wartość nominalną jego akcji oraz liczbę praw głosu z nimi związanych. Informacje te są dostępne online i mogą być pobierane masowo w szczególności przez każdego niezidentyfikowanego użytkownika.

Skarżący uważają, że łotewski ustawodawca nie uzasadnił konieczności publicznego ujawnienia tych informacji, i podkreślają wysokie ryzyko ich wykorzystania w nieuczciwych celach. Co więcej, po ich opublikowaniu nie jest możliwe żadne ograniczenie ich późniejszego wykorzystania. Powołują się oni w szczególności na wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 22 listopada 2022 r. w sprawie *Luxembourg Business Registers*³, dotyczący dostępu ogółu społeczeństwa do informacji o rzeczywistych beneficjentach spółek.

Według łotewskiego trybunału konstytucyjnego ujawnienie tych informacji służy w tym przypadku trzem celom, a mianowicie: po pierwsze, zapewnieniu przejrzystego otoczenia biznesowego w celu ochrony interesów osób trzecich, po drugie, zapobieganiu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, a także, po trzecie, dostarczeniu informacji niezbędnych do egzekwowania sankcji krajowych, międzynarodowych i sankcji Unii Europejskiej.

Trybunał konstytucyjny Łotwy, który miał wątpliwości co do istnienia obowiązku publikacji nałożonego przez prawo Unii, a w szczególności przez dyrektywę 2017/1132⁴, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. To odesłanie prejudycjalne dotyczy także kwestii, czy ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO)⁵ stoi na przeszkodzie przepisom krajowym, które nakładają obowiązek publicznego udostępniania danych osobowych dotyczących wszystkich akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych, spółek akcyjnych, w celu realizacji trzech wyżej wymienionych celów, w przypadku gdy dostęp do tych danych nie jest uzależniony od spełnienia **jakiegokolwiek warunku**, takiego jak wykazanie uzasadnionego interesu.

W dzisiejszym wyroku Trybunał orzekł przede wszystkim, że biorąc pod uwagę brzmienie, kontekst, w jaki się on wpisuje, oraz przyświecające mu cele, odpowiedni przepis dyrektywy 2017/1132 **nie** wymaga ujawnienia informacji dotyczących

wszystkich akcjonariuszy spółek akcyjnych, w tym akcjonariuszy mniejszościowych takich spółek.

Następnie w odniesieniu do wykładni RODO Trybunał przypomniał, że zagwarantowane w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej prawa podstawowe do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych **nie są prerogatywami o charakterze absolutnym**, lecz należy je postrzegać w świetle ich funkcji społecznej i wyważyć względem innych praw podstawowych. Można więc wprowadzić **ograniczenia**, pod warunkiem że są one przewidziane ustawą i szanują istotę praw podstawowych oraz zasadę proporcjonalności.

Zdaniem Trybunału publiczne udostępnienie przedmiotowych danych jest w niniejszym przypadku przewidziane ustawą i nie narusza ono istoty danych praw podstawowych. Mimo to stanowi ono **poważną ingerencję** w te prawa. Takie dane mogą bowiem pozwolić na określenie profilu dotyczącego między innymi stanu majątkowego danego akcjonariusza, jak również konkretnych sektorów gospodarczych i przedsiębiorstw, w które on inwestuje. Ponadto dane te są dostępne dla **potencjalnie nieograniczonej liczby osób**, tak że takie ich przetwarzanie może umożliwić swobodny dostęp do tych danych również osobom, które ze względów niezwiązanych z celem realizowanym przez to udostępnienie dążą do uzyskania informacji na temat sytuacji w szczególności materialnej i finansowej takiego akcjonariusza. Potencjalnie poważne konsekwencje dla zainteresowanych osób wynikające z ewentualnego **niewłaściwego wykorzystania** ich danych powoduje fakt, że po ich publicznym udostępnieniu dane te mogą być nie tylko swobodnie przeglądane, ale także przechowywane i rozpowszechniane.

W tym względzie, w odniesieniu do celu polegającego na zapewnieniu przejrzystego otoczenia biznesowego w celu ochrony interesów osób trzecich, Trybunał orzekł, że publikacja danych dotyczących wszystkich akcjonariuszy spółki akcyjnej, a w szczególności jej akcjonariuszy mniejszościowych, nie wydaje się użyteczna w świetle tego celu. W związku z tym przedmiotowe przepisy krajowe nie wydają się **ani zdatne, ani konieczne** do osiągnięcia tego celu.

W odniesieniu do dwóch pozostałych celów, polegających odpowiednio na zapobieganiu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, oraz na dostarczaniu informacji niezbędnych do egzekwowania sankcji krajowych, międzynarodowych i sankcji Unii Europejskiej, Trybunał stwierdził, że przedmiotowe przepisy krajowe nie wydają się **ani konieczne, ani proporcjonalne** w stosunku do tych celów. Wskazał w szczególności, że w przypadku akcjonariuszy spółek, w tym akcjonariuszy mniejszościowych, nie wydaje się bezwzględnie konieczne, aby każda osoba, bez konieczności wykazania uzasadnionego interesu, mogła mieć dostęp do ich danych osobowych, gdyż dostępne są środki w mniejszym stopniu naruszające prawa podstawowe, takie jak ograniczenie dostępu do osób mogących wykazać taki interes, w połączeniu – w odniesieniu do celu związanego z egzekwowaniem sankcji – z ograniczeniem obowiązku publikacji wyłącznie do danych dotyczących osób figurujących w wykazach sankcji.

Trybunał zauważył ponadto, że przedmiotowe przepisy krajowe nie są obwarowane **wystarczającymi gwarancjami** zapewniającymi skuteczną ochronę osób, których dane dotyczą, przed **ryzykiem niewłaściwego wykorzystania**, ponieważ ich dane są dostępne w Internecie i mogą być pobierane masowo, między innymi przez każdego niezidentyfikowanego użytkownika.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w ramach rozpatrywanego przez nie sporu z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii.

Sąd jest właściwy do rozpoznawania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, które dotyczą wyłącznie: 1) wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (VAT), 2) podatku akcyzowego, 3) kodeksu celnego, 4) klasyfikacji taryfowej towarów w Nomenklaturze scalonej, 5) odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład, opóźnienia lub odwołania usług transportowych lub 6) systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do rozpoznawania wszystkich pozostałych wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Ani Trybunał, ani Sąd nie rozstrzygają sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału lub Sądu. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się

z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Przedstawienie stanu faktycznego i ram prawnych odnosi się do okresu istotnego dla sprawy i opiera się na aktach sprawy.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne na „[Curia Web TV](#)” oraz w „[European Broadcasting Service](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² Artykuł 4.¹⁵ akapit pierwszy pkt 2 lit. b) ustawy o rejestrze przedsiębiorstw w związku z art. 4.¹⁰ akapit piąty tej ustawy i art. 235 ust. 1 kodeksu handlowego.

³ Wyrok w sprawach połączonych [C-37/20 i C-601/20](#) (zob. także komunikat prasowy nr [188/22](#)).

⁴ [Dyrektywa](#) Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek, w szczególności art. 14 lit. d) tej dyrektywy.

⁵ [Rozporządzenie](#) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), w szczególności art. 5 i 6 tego rozporządzenia w związku z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych.